

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גיליון העולם הזה, שהופיע השבוע לפני 25 שנה, גילה תחת הכותרת רוצח מצדה נתנס! את הסוד השמור ביותר של מישראל: בידה היה אחד משני הגברים שרצחו חמישה חודשים קודם לכן שני מטיילים למצדה, את סגן החץ שזע אטינגר ואת חברו, יצחק לוישיין. כתבה אחרת סיפרה על בראו לארץ של הבימאי הצרפתי בריסטיאן ז'אק (אילו בולם היו כמדהם) לשם הסרטה סרט על רקע ישראלי (קילומטר 95). שאת בשורתו הגדיר הבימאי כך: השינאה אינה יוצרת שום דבר, מלבד שינאה! העולם הזה ריחף על ההסטה, בסשטות: אהבה ותגמול — לאורך הגבול! כתבתהאמצע דיווחה על בחירתה של מלכתהמים 59, חילת חילהשריון זיווה בינדר, גרסיקאית בחייה האזרחיים. היא גם הופיעה על שער הגיליון.

הבן הקטון של הרב הגדול

★ הירכיים של הישראליות

לא נורא

אורח במדינה הבימאי הצרפתי בריסטיאן ז'אק נשאל במייסרת הכתבה על הסרט שעמד להסריט בישראל מה דעתו על האשה הישראלית. על נשים צרפתי תמיד מוכן להרחיב את הדיבור וכך היתה השיחה עם ז'אק. מה דעתו של הבימאי על הישראלית הממוצע? חובבת, ועוד אירוניה, ישר מפה, זה גזע יוצא מן הכלל. גזע אמין ופה, הוא לידת הרבה בדרים לעולם, וחלק הגנאי של הגזע, אין מה להשוות. זה אולי היפית ביותר בעולם: הגנה, השנוע, הייתי בתחרות לכחירת מלכתהמים היו שם 18 נחורות, וככה 16 בן היו בעלות פנים משגעות, תלביז אתן בשימלה, וזה בין היפות בעולם!

למה שימלה? מה קצת שמני מנות בריסטיאן המקלעל תמיד לאשה, לא נורא, לא נורא, גם האשה הצרפתי או לה ירכיים יפות, רות טרי, והאמינו לי, זה הרבה יותר טוב שיה קצת שמן, מאשר שיה מין מקל עם קצת כטר צבובק על זה, וככלל הישראליות יט עיניים טיגעות...

● לחוק את היסוד הרתי, כדי ללכוד נוחרים אזרחיים מן הרשימות הרתיות. **סנסציה לאומית.** הרב נענה לבקשתם, הוא הבטיח להמליץ על אדם מתאים, המועמד שנראה אז סביר ביותר, איש בנק מרכזתיל שלמה מאיר נוח. אולם ברגע האחרון היתה לרב הפתעה, האיש המקובל עליו הוא

מיכלאות

הפצצה הצעירה

טוב לי פה ואני מכוסט"א אמר לפני שנה וחצי טירון בן 22, משופם ואתלטי, בשעה שעיתונאי הצליח לחזור אליו, למחנה צה"ל. לא היה זה טירון רגיל, גיוס של הטוראי משה נסים היה או סנסציה ארצית. כי משה הצעיר, בנו השלישי של הרב הראשי הספרדי (הראשון לציון), יצחק רחמים נסים, (64, גוייס כמפי תיע, למרות שהיה בידו פינקס' התיצבות שנתן לו החיה להצי שנה, כבחוריישיבה, סיבת הגיוס: ברוג פוליטי בין שרדיבטיחון לבין הראשון לציון, לפתע נזכר ביצי בעובדה שאותה גילה העולם הזה לראשונה שנה וחצי לפני כן: שאיש מבין בניו ובנותיו של הרב לא מצא לנחוץ לשרת בצה"ל.

השנוע נסתבר כי החייל משה נסים לא יכלה את השנה הבאה כצבא, הוא עומד להיבחר לכנסת, להיות חברה הצעיר ביותר.

רויש: ספרדי רתי. שורשי המהפך נעוצים עוד בימי פרשת הגיוס, בין העיתונים שכתבו דברים בלתי אזהרים על בודהיה גם הבוקר, הראשון לציון הומין אליו את ראשי הציונים הכלליים, פרץ בנשטשין ויוסף ספיר, כדי לשכנעם לשנות את עמדת עיתונם, כך נוצר המגע הראשון שהבשיל את פירותיו השנוע.

כאשר החלו ראשי הציונים הכלי לייס לחשוב על הבחירות המתקרבות, פנו אל נסים, שאלו לעצתו על האפשרות להכניס רב לרשימתם, הם רצו לתפוש שתי ציפורים במכה אחת: ● לחוק את היסוד הספרדי ברשימתם, כדי להתחרות בכוחהמי שיכה של חירות כלפי עדות המיורה.

במדינה

דיפלומטים לא כמו ברייקאוויק

האיש שלהם מרמשק, בגדאד ותליאביב

השגריר של סלכורו, הקולונל פנוליאו גוארה, לאייהודי, כא להיפרד מהנשיא (של אז) יצחק נבון, לפני צאתו להופשת-מולדת ממושכת, הנשיא, שידע, כמובן, על עברו של גוארה (ראש אגף המודיעין בצבא ארצו), הביע בפניו את דאגתו: "הידיעות מארצך מדאיגות, אם יש בעיות, אני מוכן לסייע לך להיות לעולה חרש אצלנו."

הקולונל דחה את ההצעה באדיבות, אם כי, לאחר הכל, הוא כבר הספיק ללמוד עברית, באולפן.

נחישות לאגורות. הרושיח הזה אולי לא היה כל-כך דיפלומאטי, אבל הוא היה, ללא כל ספק, מעניין. הרבה עוכרות מעניינות על הדיפלומאטים הזרים המואמנים בארץ, אסף, במשך שנים, אלכסנדר קורן (40 פלוס), כתב קול קאהיר בישראל, והחודש פירסם אותם בספר אלבומי מהורה, גרוש תמונות, הדיפלומאטים בישראל (הוצאת קיריית ספר, 151 עמודים).

ספר המיזמי של קורן מקיף-כל מתולדות חייו של זקן הסגל הדיפלומאטי, שגריר ארצות-הברית, סמואל לואיס, שהחל כבר את שנת שירותו השמינית בארץ, ועד ליהודי היחיד בסגל הדיפלומאטי, שגריר צ'ילה בן ה-53, סנטיאגו בנארבה סגן (לשעבר שגריר ארצו בווייקאן, דווקא), הגאה על כך כי ארצו מייצאת לישראל את הנחושת שממנה מטי בייעים את מטבעות עשר האגורות.

קורן מגלה כי בין הדיפלומאטים בארץ רבים בעלי עבר נכבד או מעניין במיוחד, כשגריר בלגיה, אורוארד קאסטיו, שהספיק להיות, טרם הגיע ארצה, מיופההרוח הבלגי גם כדמשק וגם כבגדאד, והמצל את התנאים

העולם הזה 1145 תאריך: 9.9.1959

בני, הודיע בנועם מיוחד, הציונים הכלליים לא נבהלו. היה ברור להם כי הרב מתכוון לבנו הנכור, מזכירו המרעי של נשיא המדינה, מכיוון שהופעת בנו של הרב ברשימה היתה מתפרשת, בהכרח, כניכוד בלתי-רשמי של הרב עצמו. הסכימו הציונים הכלליים כרצון.

אולם היכיתה להם הפתעה שניה. הרב החל מדבר על "בני הקטון". ראשי הציונים הכלליים נפגשו עם הבן, נתרשמו לטובה מסיקוחות ומרצינותו. הם הבינו מיד כי בעזרת כך-הרב יגרמו לסנסציה לאומית, ימשכו עניין ציבורי לרשימתם ואף יעוררו רושם חיובי בחוגים של רתיים ושל יוצאי עיראק — ארץ מוצאו של הרב.

לכן התחייבו להציב את משה נסים במקום השביעי ברשימתם, מקום הנראה בטוח גם לפסימיים.

משה בנימין נסים אכן נבחר לכנסת הרביעית בגיל 24. אולם כנסת זאת כיהנה שנתיים בלבד. השלים את לימודי המיטפתים שלו והחל עוסק בפרקטיקה פרטית. רק כעבור שמונה שנים בשנת 1969, שב לכנסת. הפעם כאיש גח"ל (גוש חירות ליברלים קודמו של הליכוד). הוא היה שר בלי תיק בממשלת בגין הראשונה והיה לשר-המיטפתים אחר פרישתו של איש ד"ש, שמואל תמיר. מהתפקיד.

ליורדים לאוסטרליה, מחפש שגריר בוליביה קונים לייצוא ארצו (לא רק ברזל וכסף, אלא גם 300 טוני עץ שונים).

לשגריר דנמרק, טוון אוגה נילסן, יש בעיה של התאקלמות. לפני שנתמנה לשגריר בארץ יש שגריר ארצו ברייקאוויק, בירת איסלנד: "שם היו לנו קשיים בגלל מזג-האוויר החורפי, וכאן יש לנו קשיים בגלל מזג-האוויר הקייצי."

מי שהתאקלם לגמרי הוא השגריר הגרמני, הר"ר (למישפטם, מאוניבר-סיטת ז'נבה) נילס הנסן. את בתו, אחת משלושת ילדיו, שלח ללמוד בגימנסיה העברית הרצליה בתליאביב.

דרכי-אדם הוא מצא את השלווה

המשפט והעונש שברו את המברית

לפני כשנה הורשע אליהו גור-אריה בעבירה של הברחת הרוזין לישראל בעמטפת-דואר. בית-הדישפט המחוזי דן אותו לשנתיים מאסר בפועל. גור-אריה היה בן 47, נשוי ואב לילדים, אדם מן היישוב שלא היה עבריון. העונש הכבד עירער את האיוון הנפשי של האיש, בעבר כבר סבל לפעמים מחוסר יציבות נפשית וקיבל טיפול פסיכיאטרי, אבל הלחץ הכבד שהטילו עליו המישפט והעונש, הרסו אותו לחלוטין.

בית-הדישפט דחה את תחילת ביצוע גור-הדין לימים ספורים, כדי לאפשר לגור-אריה להתארגן לקראת השנתיים שעליו לכלות בכלא והוא ניצל את הזמן הזה כדי לנסות להתאבד. אשתו מצאה אותו שרוע על הארץ במצב קשה. בבית-החולים חזר להכרתו ואישפו לחולי-נפש.

הלחץ והחרדה. כאשר הגיע המועד לרצות את עונשו בבית-כלא, היה נתון כאישפו בבית-חולים פרטי, ומצבו היה כה גרוע שלא ניתן היה

מחבר קורן (עם השחקן המצרי עומר שריף) לזכור את יום-ההולדת. לשכוח את הגיל

לגרושים יותר של ישראל לטיול יומי של שמונה קילומטר במסלול הרצליה — כפר שמואל — רשפון. שגריר בוליביה, למשל, הגנרל אוגוסטו קלדרון מיראנדה, לא רק היה בעבר, לפני שמונה לתפקידו הנוכחי, מבקר הדיכוייה השניה (המוצבת בלה-פאו הבירה) אלא גם שר-העבודה. **פרוספור במכון.** הדיפלומאטים בארץ עוסקים לא רק בדיפלומאטיה (כהגדרתו של אלמוני: דיפלומאט הוא אדם הווכח את יום-הולדתה של אשה, אבל שוכח את גילה), אלא גם בחיי יומיום של עצמם, ושל השגרירויות שעליהן הם ממונים.

● השגריר המכסיקאי, אלפונסו דה גארי, מבקר לעתים מוזמנות במכון וייצמן. אחרי הכל הוא לא רק פרופסור לרדיובילוגיה, אלא בצעירותו גם הרשתלם כמיקצוע, במכון ברחובות.

● השגריר הגרמני מנצל את שעות הפנאי לנגינה כחליל-צד והשגריר הדרום-אפריקאי — לעיסוק מעמיק באוספי המטבעות והבולים שלו. תלמידה בגימנסיה, עעה שי שגריר אוסטרליה, דויד גוס, מעניק מדי שנה 300-400 אשרות-מהגרים

על מדרגות-האבן של האמפייתאטרון ברמת-גן. שבו נערך טקס-הבחירה. בין המועמדות היו סטודנטית לרפואה, רקדנית אחת, וגם ארבע צעירות נשואות.

רגליים מלכותיות

צילום מוזווית אחרת של כמה מלכתהמים 59.